

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 450 Lei la an

Redactor responsabil:
Protolereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Veniți la praznicul dela Cluj.

Serviciile divine la cele două biserici ortodoxe din
Cluj, la 4 și 5 Martie.

„Frăția Ortodoxă Română“.

Pr. Ion Goron: Conflictul.

Sedințele Sf. Sinod.

Diacon Sofroniu Bulz: Postul.

Cronică. — Concurs pentru întregirea postului
de capelan din Grindeni.

Veniți la praznicul dela Cluj.

Gândul cărturarilor din Cluj pentru creierea unei mari organizațiuni a mirenilor din Mitropolia Ardealului, se apropie cu pași siguri de împlinire. Biserica ortodoxă va câștiga o instituție puternică pentru acțiunile sale ideale, în sbuciumul turbure al societății de astăzi.

N'a rămas nici un colț din Ardealul ortodox, care să nu primească cu adâncă bucurie ideea generoasă a „FRĂȚIEI ORTODOXE ROMÂNE“, și să nu acorde, cu entuziasm, cel mai larg concurs, în realizarea ei neîntârziată. O probă mișcătoare, că intelectualii noștri se simt indiscutabil legați de viața și rosturile Bisericii strămoșești, că înțeleg perfect misiunea ei religioasă și națională de totdeauna, pentru apărarea Statului întregit.

Cotidianele și revistele de toate nuanțele au comentat în frumoase și avântate expuneri mișcarea noastră, sortită să însemne o nouă primăvară în renașterea credinței ortodoxe.

Însuși Sfântul Sinod s'a ocupat, în sesiunea actuală, de acțiunea mirenilor ardeleni, luând act cu mare satisfacție de această viguroasă mobilizare sufletească, pusă în slujba Bisericii naționale. Astfel se verifică într'o unanimitate de simțire, că „FRĂȚIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ“ răspunde unei înalte necesități a zilelor de astăzi și îndeosebi Ardealului, unde tăria Statului se bizuie pe tăria legii străbune.

Căci scopurile instituției mirenilor, ce va lua ființă la 5 Martie, se confundă cu interesele de viață ale Bisericii și Statului românesc. Ele vreau să realizeze în suflète doctrina Mântuitorului, să afirme și să apere în toate împrejurările credința ortodoxă, să determine în viața publică de stat domnia principiilor religioase, să combată curentele dușmănoase unității noastre naționale, să întrețină cultul eroilor și mucenicilor ortodoxiei noastre și în sfârșit să cimenteze, cu ori ce sacrificii, SOLIDARITATEA ORTODOXĂ, atât de necesară pentru izbândeale Bisericii noastre.

Iată, de ce așteptăm cu legitimă încredere ziua de 5 Martie dela Cluj, la care chemăm cu bucurie toată obștea dreptcredincioasă a Mitropoliei ardelenene.

Serviceile divine

la cele două biserici ortodoxe din Cluj, la 4 și 5 Martie a. c.

I.

Biserica veche (Pogorîrea Duhului Sfânt)

În 4 Martie, ora 6 p. m.

Vecernie și Litie. — Preoți celebranți:

Î. P. C. Sa Arhimandrit *Dr. I. Suci*, Arad.

Preoții protoierei: *Dr. Sebastian Stanca,*
Laurențiu Curea,
Nicolae Vasiu

și un preot sau doi din altă Eparhie ori dela noi.

Diacon: *Vasile Bogdan.*

Cântă Corul Academiei Teologice.

Biserica veche:

În 5 Martie. Precis ora 8 $\frac{1}{2}$ a. m.

Liturghie Arhierescă.

Pontifică:

P. S. S. Arhiepiscopul vicar *Dr. Vasile Stan,*

Î. P. C. S. Arhimandrit *Policarp Morușca*
și cei patru de sub I.

La 9 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{3}{4}$ Predica Arhiepiscopului *Dr. Vasile Stan.*

Cântă Corul parohial.

Cu 5 minute înainte de ora 10 a. m. eșirea din biserică și formarea unei procesiuni prin Str. Avram Iancu, Universității, Piața Unirii, stând înaintea Primăriei.

Asistă la ambele slujbe P. S. S. *Episcopul Grigore al Aradului,* P. S. S. *Episcopul Ioan al Armatei* și Î. P. C. S. *Arhimandritul Dr. Suci.*

Arhiercii celebranți își aduc ornate complete.

II.

Biserica nouă (Sfântul Nicolae)

În 4 Martie, ora 6 p. m.

Vecernie și Litie. — Preoți celebranți:

Î. P. C. S. Arhimandrit *Dr. V. Lazarescu,* Oradea.

Preoții protoierei: *Andrei Ludu,*
Dumitru Antal,

Preot *Ioan Cociuban*

și un preot sau doi din altă Eparhie ori dela noi.

Protodiacon *Dr. Ioan Vască.*

Cântă Corul Academiei Teologice.

Biserica nouă:

În 5 Martie. Precis ora 8 $\frac{1}{2}$ a. m.

Liturghie Arhierescă.

Pontifică:

P. S. S. Arhiepiscopul vicar *Dr. Andrei Mager*

și cei patru de sub II.

La 9 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{3}{4}$ Predica Arhiepiscopului *Dr. A. Mager.*

Cântă Corul mixt al Episcopiei.

Cu 5 minute înainte de ora 10 a. m. eșirea din biserică și formarea unei procesiuni prin Calea Regele Ferdinand și Piața Unirii. — Înălțarea înaintea Primăriei.

Asistă la ambele slujbe I. P. S. S. *Mitropolitul Nicolae,* P. S. S. *Episcopul Roman al Orăzii* și P. S. S. *Nicolae Episcopul locului.*

„Frăția Ortodoxă Română“

Adunarea din 5 Martie.

I. Birou de informații.

În vederea marelui adunări din Cluj s'a înființat un *Birou de informații* care va funcționa la gară în sala de așteptare cl. I. Toți participanții sunt insistent rugați să treacă neapărat pe la acest birou, unde vor primi legitimația de reducere pe C. F. R., biletele de intrare la Teatrul Național, insigna pentru congres, cum și toate tipăriturile pregătite de către comitetul de inițiativă.

II. Comitetul de primire.

Tot în gară va funcționa și un *comitet de primire* pentru toate trenurile de Sâmbătă până la 12 noaptea și Duminică până la ora 10 a. m. Membrii comitetului, compus din domni și domnișoare, vor întâmpina

participanții pe peronul gării, dându-le indicații cu privire la găzduire și masă.

Societatea națională a femeilor ortodoxe române, filiala Sibiu.

Societatea națională a femeilor ortodoxe române secția Sibiu ține să vă împărtășească bucuria nemăsurată și entuziasmul sincer de care a fost cuprinsă aflând de fericita D.-voastră inițiativă de a organiza intelectualitatea ortodoxă din cuprinsul Mitropoliei noastre ardelenne pentru lupta cea mare de rezistență eroică împotriva ereziilor morale și sociale, cari ne asaltează cu tot mai multă înverșunare temeliiile sfintei noastre Biserici și ale Statului nostru întregit.

Motivul bucuriei noastre este firesc. Din mijlocul desechilibrului moral și al haosului economic, din vâltoarea anarhiei sociale propoveduite conștient sau inconștient de

apostolii demagogiei lucrative — noi nu vedem, după cum nu vedeți nici D.-Voastre — o altă cale de ieșire, decât întărirea conștiinței creștine prin povețele evangheliei Mântuitorului nostru Isus Hristos, așa cum le învață Biserica noastră ortodoxă.

Pilda intelectualilor noștri cari — organizați — se vor încadra mai conștient și mai activ în viața bisericească, va avea un puternic răsunet și în mijlocul poporului dela sate, care nu trebuie lăsat cu nici un preț pradă curentului anarhic care-l ispitește din toate părțile.

Istoria noastră ne învață că am fost în trecut un popor eroinic, în stare să înfrunte toate vrășmașii vremelnice, fiindcă am fost un popor creștin ortodox, care a crezut în Dumnezeu. Această credință eroică va fi și în viitor cheazășia și razimul puterii și fericirii noastre.

Cine-și apără Biserica își apără neamul.

Cine-i dușmanul Bisericii este și dușmanul neamului.

Nădăjdum că silințele clerului nostru sprijinite de eforturile D.-Voastre, ale luminațiilor noștri mireni, vor fi în stare să ne ferească neamul de primejdiile mari, cari îl pasc și să-l îndrumeze pe căile marilor biruințe plăcute și lui Dumnezeu și oamenilor. (Din scrisoarea adresată dlui profes. S. Pușcariu).

Prezidentă:
Eugenia Tordășian.

Secretară:
Clementina Petra-Oașia.

*

CHEMARE.

În ziua de 4 Ianuarie a. c., s'a petrecut un fapt destul de însemnat și îmbucurător. Un Comitet de inițiativă, sub președinția dlui Sextil Pușcariu, profesor universitar, a publicat la Cluj, o chemare către obștea ortodoxă a celor 5 Eparhii ale Mitropoliei Ardealului, la care a aderat mulțimea intelectualilor din acele părți. Inițiatorii, prin acea Chemare, roagă pe toți ortodocșii din acele părți ca să se strângă în adunare de constituire, la 5 Martie viitor (Duminică ortodoxiei) la Cluj, în biserica sf. Nicolae.

Într'o introducere frumoasă, inițiatorii arată că poporul, care a plâns și s'a bucurat pe sfintele prapuri ale bisericii sale, trebuie să fie mereu cu biserica, în câmpul larg al frământărilor sociale, acolo unde

clocotește nepotolită viața mulțimilor. Apărând Biserica, se apără națiunea.

Inițiatorii motivează începutul acțiunii în Ardeal, pentru că acolo Biserica, zic ei, a suferit mai mult și deci atât în timpuri de pace cât și de zile grele tot de acolo trebuie să răsune glasul ortodoxiei.

Mă închin în fața acțiunii de colaborare a mirenilor cu Ierarhia, ale cărei drepturi divine trebuie respectate, așa cum prevăd rânduelile Bisericii.

La lucrarea ce se începe trebuie să tresară de bucurie sufletul oricărui român creștin ortodox.

Timpurile sunt turburi. Vrășmașii dau asalturi desperate. Biserica noastră este înjosită și prin vorbele și prin scrisul lor. Căutând să slăbească Biserica, ei știu bine că slăbesc Statul, ca apoi să-și facă de cap cu Națiunea și rosturile ei. Nu este religie, nu este confesiune, nu este chiar vr'o sectă cât de bizară, care să fie atacată, cum este atacată Biserica noastră. Pare că noi n'am fi în țara noastră și credința creștină ortodoxă n'ar fi credința noastră.

Lăudat fie Domnul și să ne rugăm Lui ca să binecuvinteze acțiunea intelectualilor români.

La cele începute la Cluj, să se asocieze toți românii creștini ortodocși. Să nu se simtă jenați că prin Chemare se indică numai cele 5 Eparhii ale Mitropoliei Ardealului. Căci noi azi formăm cu toții o singură Biserică creștină ortodoxă în țara românească, după cum formăm în singur Stat. Glasul ortodoxiei trebuie să răsune peste tot, ca într'un singur glas, spre a apăra sfânta noastră credință, pe care, în primul loc, trebuie s'o păstreze și s'o apere Ierarhii, cari au centrul de acțiune în sf. Sinod, reprezentat prin Patriarhul Bisericii noastre și cu centru de unitate în București, Ierarhii, cu toții la un loc, pot studia și găsi mijloacele de apărare în contra vrășmașilor, iar mireni pe peste tot să facă zid în jurul Ierarhilor, colaborând fără a da directive și ajutând directivele Ierarhilor.

Cu toții la un loc, după Chemarea ce se face, poate vom ajunge mai curând la înțelegerea Bisericii și a rosturilor ei, fără a adăoga și fără a lăsa din cele ce nu pot fi nici adăogate nici lăsate.

Căci este mare lucru a ști ceea ce trebuie

știut, ca să nu te îngâmfi și să nu te crezi altul decât ceea ce ești.

Fericiți toți câți încep lucrarea de susținere și de apărare a sfintei Biserici și vor fi și mai fericiți, dimpreună cu toți fiii Neamului român creștin ortodox, când vor consolida un astfel de început atât de necesar și atât de util.

Prea își făceau toți mendrele socotind că Biserica noastră este fără viață și lipsită de sprijinul drept-măritorului popor.

Ziua de 4 Ianuarie 1933 înseamnă cel mai strălucit răspuns.

(Viitorul-bisericesc).

Boroianu.

Ședințele Sf. Sinod.

Sesiunea ordinară a Sf. Sinod s'a deschis la 15 Febr. c.

La ora 9 s'a oficiat un Te-Deum, după care membrii Sf. Sinod s'au întrunit în sala sinodală dela biserica Antim.

La deschidere a fost de față și dl ministru al instrucțiunii și cultelor, care a citit mesajul regal de deschidere a sesiunii.

Î. P. S. S. Patriarhul Miron a rostit apoi o scurtă cuvântare în care a schițat programul de lucru al sesiunii.

S'au ales apoi diferitele comisii cărora li s'au repartizat lucrările curente.

Ședința a II-a a prezidat-o Î. P. S. Patriarh Miron și s'au discutat următoarele chestiuni: taxele de cult, aprobarea unui schit în Ardeal, posibilitățile candidaților pentru ocuparea posturilor la parohii, listele de strâns fonduri pentru căminul și biserica dela Ierusalim și asociațiile religioase.

Întreagă ședința a III-a a fost ocupată cu rezolvarea diferitelor chestiuni curente de ordin administrativ bisericesc.

La sfârșit, a avut loc o consfătuire cu caracter intim între Î. P. S. S. Patriarhul și mai mulți înalți prelați, în legătură cu chestiunea alegerilor eparhiale.

Ședința a IV-a s'a ținut Sâmbătă dimineața la ora 10. A prezidat Î. P. S. Patriarh Miron.

S'au luat în discuție ultimele evenimente care au avut un caracter de turburare a ordinii publice, s'a hotărât darea unei pastorală a Sf. Sinod prin care să se facă apel la popor întru liniștirea spiritelor.

În legătură cu aceasta, s'a luat act de adunarea de constituite a asociației intelectualilor ortodocși din mitropolia Ardealului, în urma inițiativei luate de intelectualii din Cluj.

S'a luat apoi în discuție chestiunea retipăririi cărților de ritual. Luni se va da hotărârea în această privință.

După aceea membrii Sf. Sinod s'au ocupat de chestiunea redactării programei analitice a învățământului religios în școlile primare. Membrii Sinodului au primit un proiect de program, urmând a face observații și propuneri în ședința viitoare.

Ședința a V-a ținută Luni, 20 Febr. c. sub prezidenția Î. P. S. Patriarh Miron.

S'a discutat chestiunea asistenței religioase la cei cari sunt incinerați. S'a hotărât să se mențină vechea hotărâre a Sf. Sinod, de a se refuza asistența în asemenea cazuri.

Anul acesta împlinindu-se 1900 ani dela înălțarea Mântuitorului, Sf. Sinod a decis ca această aniversare să fie prăznuită de biserica ortodoxă cu un fast deosebit. În acest scop s'a ales o comisiune care să elaboreze programul festivității, rămânând, ca ulterior, să se stabilească și data.

Membrii Sf. Sinod au luat apoi în discuție cererea licențiatelor în teologie de a fi admiși să predea religia în școlile secundare. Sinodul a statuat că numai preoții teologi pot fi profesori de religie în învățământul secundar.

S'au aprobat mai multe manuale de religie.

PATIMILE MÂNTUITORULUI

Conflictul.

„Ierusalime! Ierusalime, care omori pe proroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine, de câte ori voit-am să adun pe fiii tăi, după cum adună cloșca puii ei, sub aripi, dar nu ați vrut“. Mat. 23. 27.

În cea dintâi zi a celei din urmă săptămâni a Vechiului Legământ, Iisus și-a făcut intrarea solemnă în Ierusalim. Venea cu dorința fierbinte de a aduce mântuire și a fost întâmpinat de o așa de mare însuflețire din partea poporului, cum rare ori va fi văzut sf. Cetate stăpânită de cuminenie cărturărească și calm farizeic.

Dar tocmai aceasta însuflețire de nedescris ne arată dimensiunile catastrofei, cu care trebuia să se termine săptămâna. Căci aceasta însuflețire cuprindea în sine germenii catastrofei, deoarece izvorea din unele suflete, cari nădăjduiau delă Iisus îndeplinirea unor dorinți deșarte, cu desăvârșire streine de preocupările lui Iisus. Până în cele din urmă chiar și învățăceii Lui l-au părăsit pe Iisus, ceea ce înseamnă, că în marea mulțime, ce era atunci în Ierusalim din pricina sărbătorilor apropiate și a ieșit întru întâmpinarea Lui, nici unul nu voia să vadă în Iisus pe propovăduitorul unui nou duh, care trebuia să deie o nouă viață și o nouă înfățișare vechilor porunci ale Legii, ci pe făcătorul de minuni în stare să le satisfacă visurile deșarte. Cei săraci își aduceau aminte de minunatele săturări din pustie, zarafii se gândeau la banul de aur, pe care Petru l-a scos din gura unui pește; cei bolnavi doreau însănătoșirea trupurilor lor spre a le putea pângări din nou în noroiul fărădelegilor; cei lacomi doreau bogății nemuncite, iar cei mândrii măriri, pentru ajungerea cărora nu s'au învrednicit cu nimic.

Erau gânduri deșarte. Dar câți, — în zilele noastre — nu se pun în serviciul lui Iisus mânați de astfel de gânduri.

Timp de trei zile — Luni, Marți și Miercuri din săptămâna pe care noi o numim a patimilor, — Iisus n'a făcut altceva, decât a încercat să spulbere acest sălbatic egoism din inimile conaționalilor săi și să arate adevăratul caracter a împărăției, pentru realizarea căreia a venit în lume. Să încercăm a reconstitui evenimentele acestor zile atât de importante pentru cunoașterea concepțiunii religioase a lui Iisus, — după relatările Evangheliilor.

Întreagă ziua Duminecii s'a petrecut în nota însuflețirii generale. Iisus a intrat „în templu și a privit toate de-a rândul, iar ceasul fiind acum spre seară, a ieșit la Betania cu cei doisprezece“. (Marcu 11. 11).

Luni dimineața Iisus s'a reîntors în Ierusalim. Poporul ar fi dorit să-L vadă îndreptându-și pașii spre pretoriul așezat în vechea reședință a regilor din casa lui David, spre a-l scoate de acolo pe uzurpatorul Pilat. Dar Iisus — spre a accentua într'un mod imposibil de răstălmăcit caracterul religios

al chemării sale — s'a dus în templu, de unde a dat afară fără nici o cruțare pe acea numeroasă șleahță de samsari, care aduna bogății din specularea sentimentului de pietate și de alipire către vechile așezăminte ale poporului. Întreg orașul: locuitorii băștinași a Ierusalimului și numeroasa ceată a preoților și cărturarilor trăia de pe urma comerțului ce se desfășura în pridvorul templului. Era firesc deci, că acest gest a lui Iisus, atât de nobil în intențiunile lui și justificat chiar și în ochii mulțimei — căci altfel cum ar fi putut răzbi un singur om cu câteva sute de comercianți?, — să provoace cea mai sălbatică ură în sufletul acestor cărturari și preoți, cari nu vedeau nici până atunci cu ochi buni activitatea lui Iisus. Abizul între El și lumea aceasta începea să se deschidă, să se adâncească. Iisus își câștigase o serie de dușmani, cari nu-l vor ierta nici în mormânt.

Și cum oamenii nici odată nu sunt dispuși să recunoască propria lor perfidie și le place să îmbrace micile lor interese în mantia sărbătorească a intereselor obștești, Răsturnătorul meselor de zarafi devine în ochii acestora Răsturnătorul Legii. Cu orice preț trebuia compromis în fața mulțimei. Rând pe rând se apropie de Iisus cărturarii, fariseii și saducheii căutând să-l încurce în labirintul teoriilor asupra Legii și a credinței. Provoacă discuțiuni asupra puterii, cu ajutorul căreia Iisus face minuni, acuzându-l, că stă în slujba lui Belzebul; încearcă să-l compromită în fața poporului cu discuția asupra banului de dajdie; să-l încurce cu teoriile subtile despre învierea morților și despre cea mai mare poruncă din lege. În toate aceste discuții bunul simț și dreapta judecată a lui Iisus a învins ușor.

Aceste discuții au dat prilej lui Iisus să arate în ce măsură vanitatea cărturărească și fățarnicia fariseilor a falsificat adevăratul sens a legii lui Moisi. Rostește la adresa cărturarilor și a fariseilor cele mai grele osânde, dintre câte s'au auzit vre-odată. „Pui de năpârci, morminte spoite, vai vouă, fariseilor și cărturarilor fățarnici, că închi-deți împărăția ceriurilor înaintea oamenilor; voi nu intrați și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați. Mâncați casele văduvelor, și de ochii lumii faceți rugăciuni lungi. Încunju-rați marea și uscatul, ca să faceți un pro-

zelit și când a ajuns, îl faceți fiul gheenei. Dați zecimală din ismă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale legii: judecata, mila și credința. Pe dinafară vă arătați drepti, înlăuntru însă sunteți plini de fățarnicie și de fără de lege. Fii ai celor ce au omorât pe proroci, umpleți voi măsura părinților voștri!“ (Matei 23).

Iar după ce își varsă tot disprețul și ura împotriva acestor slujitori mincinoși a celor sfinte, se îndreaptă către mulțimea adunată în juru-i, încercând să lămurească în câteva admirabile parabole adevăratul înțeles a credinței în Dumnezeu. Atunci a rostit el parabola nunții fiului de împărat; a celor doi fii nepotriviți; a lucrătorilor viei, cari au omorât pe fiul Stăpânului, parabola cu stăpânul casei, cu cele zece fecioare și cu talanții. O văduvă, care pune 2 bani în vistieria bisericii îi dă prilej de a talmăci adevărata legătură între credință și fapte.

Dar în măsura în care se lămurea caracterul de ordin sufleteș a împărăției pe care o vestează, caracterul pur religios a învățăturilor asupra cărora stăruia, în aceeași măsură scădea însuflețirea mulțimei pentru blândul Galilean. Numărul celor curioși să-l asculte scădea mereu. Miercuri după masă, abia învățăceii ascultau prorociile Lui despre cele ce se vor întâmpla în viitorul apropiat și despre a doua sa venire. Numai câțiva prozeliti de origine grecească, cari căutau în legea lui Moisi o alinare a sufletului lor sbuciumat, doreau să-l vadă.

Însuflețirea mulțimei a dispărut. Ea dorea de la Iisus îndeplinirea tuturor dorințelor ei, iar Iisus le vorbea de unele lucruri, pe cari lumea de atunci, întocmai ca și lumea de azi, ocupată de țarina și neguțătoria sa, le lăsa în grija cărturarilor și a preoților.

În persoana lui Iisus aceasta mulțime încercase o desamăgire; El înșelase nădejțile lor. Încurând, intriga conducătorilor vor preface aceasta desamăgire în cea mai sălbatică ură, iar oamenii, cari cântau psalmi de laudă la intrarea lui Iisus în Ierusalim, vor striga — convinși, că își mântuesc țara dela o mare primejdie — „să se răstignească!“

Pr. Ion Goron.

POSTUL

— Dumineca lăsatului de brânză. —

Potrivit rânduelilor sfintei noastre Biserici dreptmăritoare, Dumineca de astăzi este, am putea spune, puntea care ne ajută să trecem în câmpul de Dumnezeu binecuvântat al Postului mare, pentru a ne împodobii viața cu virtutea cumpătării, prima treaptă ce duce la desăvârșire...

Slujitorii Bisericii, pătrunși de fiorul misiunii lor sfinte, simt trebuința de a vesti tuturor credincioșilor începutul acestor zile de reculegere și înălțare sufletească.

Râvna îndoită în toate lucrările sfinte și grija concentrată asupra stării sufletești a tuturor credincioșilor, pentru a căror viață și-a pus cu jurământ, chezeșie, însuși sufletul său, este dovada că se întrevede, în zorii primăverii, sărbătoarea strălucită a Învierii Domnului.

Post înseamnă exercitarea vieții sufletești și trupești pentru a realiza armonia necesară unei vieți cu adevărat creștinești.

Dar nu această armonie este scopul acestei exercitări. Aceasta a fost limita la care s'a oprit antichitatea clasică. Scopul exercitării amintite și deci a Postului este să înlesnească și să îndrume „procesul de spiritualizare“, subliniat prin îndemnul Mântuitorului: „Fiți desăvârșiți precum Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.“ (Matei V. 48.)

Disciplinarea prin exerciții este fenomenul cel mai obișnuit în viața socială. De el se leagă progresul și buna înțelegere între oameni. Dar ceea ce trebuie să reținem este că Biserica nu se mulțumește cu această *disciplină exterioară*. Ea urmărește organizarea vieții în totalitatea ei și în deosebi se străduiește a forma *disciplina interioară* prin „duh“ și „adevăr“, pentru a o face să înțeleagă și să aprecieze *Libertatea deplină*.

Aici nu avem de a face cu o renunțare de dragul renunțării, cum se observă în exercităriile budhiștilor. De aceea pe fața creștinului înțelept nu cetim întristarea pesimistului ce vrea să peardă totul fiindcă înțelege că nu mai are rost a mai păstra ceva. Aici găsim o bogăție interioară, un elan sufleteș, care crește tocmai fiindcă „nu caută ale sale...“

Opera de mântuire a neamului omenesc începe prin actul retragerii în pustie a Mântuitorului Hristos și viețuirea în post și rugăciune 40 de zile.

Cei mai mulți dintre sfinții și martirii Bisericii creștine și-au câștigat tăria sufletească și acea admirabilă disciplină a minții, datorită vieții ascetice ce și-au impus.

Moisi, profetul cel mare al Evreilor, înainte de a primi legea pe muntele Sinai, postește 40 de zile și îndeamnă tot poporul să aștepte „darul dumnezeesc” în post și rugăciune.

Ceilalți profeți ai Vechiului Testament, cari chemau cu glas de foc la „calea Domnului”, semințiile rățacite ale lui Israil, în viața lor sfântă, n’au neglijat postul și rugăciunea.

Viața modestă și traiul extrem de simplu a Sf. Ioan Botezătorul, în loc ca să-l împedecă în misiunea lui, l-a ajutat ca să devină „Îngerul Domnului”, cum îl vestește profetul Zaharia, netezitor al căilor Lui și „glasul celui ce strigă în pustie” vestind apropierea Împărăției lui Dumnezeu.

Cu toții vedem roadele minunate ale vieții trăită în sfințenie și înțelegem că postul este pârguia care susține viața la înălțimea necesară spre a o feri de ispite și de rățacirile vremii prin care trecem!

Dar pentru adevăratul creștin nu este suficientă această constatare. Știind că postul este instituit spre binele său sufletesc și trupesc, se va nizuși să realizeze prin mijlocirea lui personalitatea religioasă-morală, pentru a deveni un membru activ și folositor Bisericii.

Sf. Apostol Pavel ne servește în această privință o foarte frumoasă comparație. „Ori ce luptător la jocuri — spune el — de toate se înfrânează. Și aceia ca să ia o cunună care se vestejește. Cu atât mai mult noi cari alergăm pentru una care nu se vestejește” (I. Corint. IX. 24.)

„Cununa cea neveștejită”, după cum ne lămurește Sf. Ap. Pavel în cuvintele citate aici, nu o câștigă de cât aceia cari știu și vor avea tăria ca să înfrâneze pornirile desordonate ale vieții. Ceilalți vor ajunge niște moleșiți pe cari doctorii îi vor clasă mai repede sau mai târziu, printre alcoolici, rachitici, diabetici etc., cu toții victime a unei vieți lipsită de cumpătare.

Înainte de a încheia aceste observații sumare, țin să subliniez îndeosebi latura educativă a postului.

Sufletul este pândit de o mulțime de paraziți, cari așteaptă momentul prielnic spre a da năvală asupra lui.

Unde lipsește „disciplina minții” acolo află terenul prielnic: clevetirea, minciuna, invidia, mândria etc., tot atâtea vicii, cari înjosesc și compromit pe om.

Din acest punct de vedere „postul” este cura cea mai necesară pentru desrădăcinarea deprinderilor rele și înlocuirea lor cu deprinderi alese și înălțătoare de suflet.

Aceasta fiind rostul postului se subînțelege că nu poate fi amânat „pentru bătrânețe”.

Cei tineri îndeosebi trebuie să-și însușească „disciplina vieții”, căci post cu alte cuvinte însemnează *viață ordonată*.

Diacon Sofroniu Bulz, prof.

In recidivă.

Tânărul E. Armeanca, al cărui foileton din „Patria” a făcut obiectul unui răspuns în paginile acestei publicații, își reeditează, într’un nou articol, imprudentele sale alagațiuni față de Statutul organic.

O replică mi se pare inutilă, deoarece polemistul nostru, în pofida indicațiilor mele, combate, cum s’ar zice, tot cu o singură armă: broșura dlui D. Braharu.

Or, literatura Statutului organic este atât de respectabilă, încât fără cunoștința ei nu poți ieși pe teren, fără a te expune unei înfrângeri sigure.

Prin urmare, recomand călduros dlui E. Armeanca, așa de iscusit în sintaxa și ironia franceză, să-și îngăduie osteneala de a explora mai întâi, cu atenție și răbdare, câmpul nou unde ține să angajeze bătălii, pentru cari astăzi îi lipsește armura profesională. Până la confecționarea ei, ne permitem să-l așteptăm, luând act cu indulgență de licențele-i tinerești de azi și chiar admirând pasiunea, ce-l antrenează spre un domeniu complex străin de pregătirea sa literară.

I. Mateiu.

CRONICA

Hirotoniri. În zilele de 11 și 12 Februarie c., au fost hirotoniți întru diacon clericul Dumitru *Ciurea*, iar întru diacon, preot și duhovnic clericul Eugen *Grobeiu*, ales și numit paroh în Bălan II. protopopiatul Ungurașului.

Î. P. Sf. Sa Patriarhul Miron Cristea în ședința de Vineri (17 Februarie) a Senatului a rostit o remarcabilă cuvântare în legătură cu legea pentru reducerea salariilor. Pe lângă constatări juste și spuse răspicat, a luat în apărare interesele bisericii și ale preoțimii, cerând tratament egal pentru toate categoriile de funcționari. Cuvântarea a fost elogios comentată de marile ziare din Capitală. Ne bucurăm că cuvântul bisericii a avut ecou atât de apreciat, după care se va refrânge mai multă bunăvoință din partea celor ce ignorează astăzi rolul și activitatea bisericii și slujitorilor ei.

Deces. Preotul Gregoriu *Crăciunaș*, fost paroh în Buru, a adormit în Domnul în ziua de 20 Februarie a. c., în clinica din Cluj, în etate de 78 ani, după 50 de ani de fericită căsătorie și tot atâția de păstorire vrednică, mai întâi în comuna Ciubanca, protopopiatul Dejului și de 10 ani în comuna Buru, protopopiatul Turzii. În mormântarea a avut loc în Cluj fiind săvârșită de 8 preoți în frunte cu P. On. protopopi Jovian Mureșan și Nicolae Vasiu, cari au și rostit câte un panegiric. Îl deplâng 5 copii toți majori și nepoți și nepoate. Bunul Dumnezeu îl odihnească în pace.

Desființare de școli. În cadrul reducerilor bugetare pentru anul 1933, Ministerul de Instrucție este silit să desființeze vre-o 70 de școli normale și secundare. Așa se vorbește despre desființarea alor 30 de școli normale de băieți și de fete, vre-o 15 gimnazii, 11 școli de menaj și mai multe școli profesionale și comerciale de băieți și fete. Ce privește învățământul teologic se intenționează să se desființeze facultatea teologică din Chișinău, dintre seminariile vre-o 6, rămânând în toată țara numai 3, Seminarul Central și Nifon din

București și Veniamin Costache din Iași. Nu-i exclus să se desființeze și două Academii teologice.

Funcționarii și pensionarii statului vor călători nelimitat pe C. F. R. cu 50 la sută reducere. Conform prevederilor noului tarif de călători, ce va intra în vigoare la 1 Martie a. c., toți funcționarii statului și membrii lor de familie (soție și copii minori) vor putea călători pe calea ferată, în mod nelimitat cu reducerea de 50 la sută din taxele tarifare, la clasa care dau dreptul carnetele de identitate. În aceleași condițiuni vor călători și pensionarii statului civile și militare, inclusiv acei proveniți din ofițeri activi, precum și membrii lor de familie.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 43—1933 prot.

(4) 3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea postului de *capelan cu drept de succesiune* pe lângă veteranul paroh Vasile Stănescu din parohia de cl. II. din *Grindeni*, protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.
2. 16 jug. din sesiunea parohială, până va trăi pr. Vasile Stănescu, iar după aceea 32 jug.
3. Toate venitele stolare din parohie.
4. Câte o $\frac{1}{3}$ ferdelă de cucuruz sfărmat și câte o $\frac{1}{2}$ zi de lucru dela fiecare familie, însă acestea numai până va intra capelanul în folosința întregii sesiuni parohiale.
5. Eventual salar dela stat, de actualul beneficiind parohul.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele, oficiului nostru, în termenul fixat, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Candidații vor avea să prezinte și act de învoire dela P. Sf. nostru Episcop, fără care act nu vor fi admiși în candidare.

Luduș, la 4 Februarie 1933.

În înțelegere cu organele parohiale.

Romul Popa, protopop.